

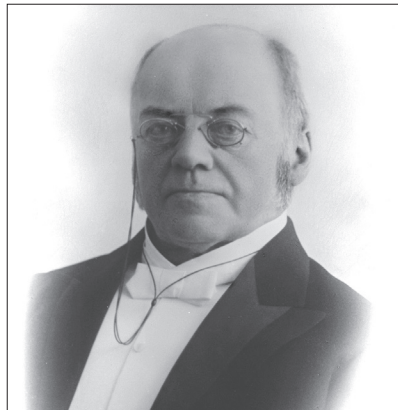
HARALD L. HANSEN

Foreningsliv på Berger

Etter at Jürg Jebsen med sønnene Jens Johannes og Jørg startet et lite industrieventyr på Berger ved først å kjøpe Berger gård i 1879 og deretter starte Berger Fabrik i 1879 og Fossekleven Fabrik i 1889, vokste det etter hvert fram et omfattende og variert foreningsliv på stedet. Det oppsto nok tidlig et behov for å slutte seg sammen i foreninger for å dyrke felles interesser.

Berikelse

Arbeidstiden de første årene, dvs. fram til 1892, var 64,5 t pr. uke, så det var lange dager med mye slit i produksjonen for arbeiderne. Allikevel fant de tid for foreningsliv på fritiden. Ja, kanskje var det nettopp behovet for adspredelser som gjorde at man fikk et så rikt foreningsliv på Berger. I tillegg må det nevnes at fabrikkeier Jens J. Jebsen, som ble kalt "Bergers far" og hans kone fru Agnes Tofte Jebsen, var meget viktige støttespillere når det gjaldt nettopp foreningslivet. Fabrikkeieren var selv aktivt med i foreningslivet og støttet flere av foreningene økonomisk.

Agnes Tofte Jebsen med sin ektemake Jens J. Jebsen senior. (Foto: Berger historielag)

Berger Musikkorps utenfor Musikkhytta i Parken 1924. (Foto: Berger historielag)

Berger Musikkorps

Berger Musikforening ble stiftet i 1884 av Martin Stenestø (første formann), Sjur Arne og Johannes Mjelde. Medlemmene ble vervet blant arbeiderne ved Berger Fabrik. I 1885 sørget bedriftsledelsen for å få bygd “musikkhytta” i Parken ved Bergerbukta som øvingslokale for korpset. Her ble det senere bygget til en paviljong for utendørs konserter. Noen år senere ble det bygget en ny musikkpaviljong, nærmere riksveien. Denne paviljongen, som fortsatt ble kalt “Musikkhytta” på folkemunne, ble revet på 1960-tallet.

Korpset lå nede flere ganger, men kom stadig sammen for å spille til 17. mai. I 1894 ble korpset rekonstruert, men på grunn av uoverensstemmelser ble det delt i to; Fossekleven Musikkorps under ledelse av Martin Stenestø og Berger Musikkorps under ledelse av Josef Larsen. Fra 1900 var det kun et korps som besto av 8 mann med Ludvig Th. Berger som leder og formann. Fabrikkeier Jepsen holdt instrumenter og var for øvrig korpsets trofaste støtte. Korpset kom tidlig i forbindelse med den dyktige musiker, kjøpmann Allum, Drammen, som instruerte 2 ganger i måneden. Han skrev også alle noter. I 1924 ble korpset utvidet til 24 mann, fremdeles under ledelse av Ludvig Th. Berger, men med Steffen Nilsen som formann. Berger Musikkorps tok initiativet til Drammensfjordens og Omegns Musikerforbund. I 1930 ble organist Clarence Allum korpsets dirigent. Allum var sønnesønn

av Berger-korpsets første dirigent. I mellomtiden hadde hans far, kjøpmann Allum fra Oslo, av og til vært gjestedirigent, så navnet Allum var knyttet til korpset i nærmere 80 år. Under Clarence Allums ledelse ble korpset meget populært, og hadde mange eldre og dyktige musikere. Allum håndskrev alle noter, og noe av hans hemmelighet var at han kjente hver musiker så godt at han kunne skrive noter i forhold til den enkeltes kompetanse; dermed lød det samlet meget bra! Under Allums ledelse innøvde korpset "et stort og lødig program". Korpset ble nedlagt i 1964, og flere av korpsets medlemmer gikk da over til Svelvik Musikkorps.

Berger guttekorps

I 1957 ble guttemusikken stiftet. En av initiativtagerne var Agnes Bullen, sammen med flere av musikerne i Berger Musikkorps. Disse lærte opp de enkelte musikerne i guttemusikken, bl.a. ved å ha disse hjemme på øvelse en dag i uka. Til å begynne med var det bare gutter med, men etter hvert kom også jenter med i korpset. Det var ingen korpsaktivitet på Berger mellom 1967 og 1970 på grunn av dårlig rekruttering, men med Bergeråsen snudde dette.

Guttemusikken på Berger i 1958. (Foto: Berger historielag)

Barnekorps

I 1970 ble Berger Barnekorps etablert, og endret navn til Berger Skolekorps i 1973. Berger Skoles Venner bidro aktivt med innsamlinger, aksjoner, show og ulike aktiviteter til inntekt for oppstarten. Det var først i løpet av 1977 det virkelig ble fart på rekrutteringen, og aktive ildsjeler bidro til at året kunne avsluttes med julekonsert i Berger kirke. Korpsset hadde på den tiden brass-besetning, det vil si kun messinginstrumenter og slagverk. Korpsset trengte etter hvert nye uniformer, som skulle erstatte de stripete stikkevestene fra Hansen Trikotasjefabrikk.

17. mai 1978 ble feiret med eget skolekorps og nye uniformer. Året etter fikk skolekorpsset ny fane. Fanen til Berger Guttemusikk fra 1960 (vevd av Agnes Jebsen) hadde til da fungert som korpssets kjennemerke. Ole Kolbjørnsæter tegnet symbolet på den nye fanen, og fanesilke ble kjøpt i Oslo. Faren til en i korpsset var flyver, han tok med stoff, mål og tegninger til Thailand, hvor Gabor Sarmon hadde kontakter. Fanen kom tilbake helt perfekt.

Korpsset markerte seg ved flere anledninger, og både i 1978 og 1979 deltok Berger skolekorps på ulike stevner og tilstelninger. De var på landsdels-

Berger skolekorps 1978. (Foto: Nybråten/Berger Museum)

stevne på Notodden, musikkretsen "Ekkos" stevne på Hyggen og kretsstevne på Spikkestad, før det hele toppet seg i 1979 med korpsets første utenlandstur siden oppstart i 1957. Ferden gikk til Brande i Danmark som var vennskapsstedet til Berger. Korpset hadde flere opptredener i løpet av oppholdet; defilering gjennom gatene i Brande med påfølgende konserter. Dirigentene på 70-tallet var Jan Erik Nilsen, Sverre Hansen, Erling Nordahl og Wenche Jebsen. Berger skolekorps avsluttet året 1979 med julekonsert i Berger kirke.

Berger Ynglingeforening

I 1888, ble en ynglingeforening stiftet, med det formål å skaffe medlemmene lærerik og god underholdning og å arrangere foredrag og diskusjoner. Foreningens første formann var fabrikkeier Jens J. Jebsen. Foreningens etterfølger, Foreningen Samhold, ble stiftet i 1905 i musikkpaviljongen i Parken.

Den første ynglingeforening, Kristiania Ynglingeforening, ble for øvrig stiftet 1867 av Presten Peter Hærem (1840–1878) med følgende formål: "Bevare de unge fra storbyens fristelser og skape et alternativt miljø."

Berger Turnforening

I 1889 ble den første idrettsforeningen på Berger stiftet. Det var Berger Turnforening, og foreningens medlemmer besto av i hovedsak av innflyttede arbeidere fra Ytra Arna. I mangel av lokale, ble det bare drevet sommerøvelser, og turnapparater ble satt opp i Parken.

Berger Idrettslag

Berger Idrettslag (BIL) er et av landets eldste idrettslag, stiftet 7. mars 1895. I tiden etter at Fridtjof Nansen hadde gått på ski over Grønland i 1892, ble det stiftet en del idrettslag her i landet med langrenn og hopp som hovedaktiviteter. BIL ble derfor opprinnelig stiftet under navnet Skiklubben Trysilknut. Lagets opprinnelige formål var å virke for skiidrettens fremme. Senere byttet laget navn til Berger Skiklub før det fikk sitt endelige navn.

Allerede dagen etter at klubben ble stiftet, ble det arrangert både langrenn og hopprenn på Brekkejordene. Hoppplengdene her var opp mot 10 m. Senere ble det opparbeidet en hoppbakke på Seterjordet hvor man

Styremøte i Berger Skiklubb 1905. Fra v.: Karl Andresen, Karl Pehrson, Ludvig Th. Berger, Martin A. Bøhn og Harald Kruge. (Foto: Berger historielag)

Fra et renn i Dyrdalbakken, som ble utvidet i 1937, fikk en bakkerekord på 60,5 m

kunne hoppe 25 m. Denne var i bruk til 1925, da en større bakke, Dyrdalbakken, ble tatt i bruk. Denne hoppbakken ble utvidet i 1937, og fikk en bakkerekord på 60,5 m – satt av Guttorm Heldal i 1958.

De yngre hopperne trengte en mindre treningsbakke, og Naslebakken ble åpnet i 1936. Bakken som lå i Nasledalen vest for Brekke gård, ble Vestfolds første lysbakke i 1938. Etter hvert forfalt bakken, og i 1959 var stillaset råtnet opp. Fremfor å bygge et nytt stillas, bygget man en ny treningsbakke, Dyrdalkollen, som ble liggende parallelt med den større bakken. Et moderne lysanlegg ble montert i bakken, hvor bakkerekorden er 33,5 m.

Sommeren 1907 begynte Ludvig Th. Berger og en engelsk montør ved Berger Fabrikk å instruere interesserte Berger gutter i “fotball” eller “fotballspild” som det ble kalt dengang. Treningen foregikk på Blindsand. Den første kampen ble spilt 7. august 1908 mot Holmestrand. Resultat 1-1. Da området på Blindsand var dårlig egnet for både trening og kamper, henvendte man seg i 1909 til fabrikkeier Jens J. Jebsen sen. med anmodning om man kunne få et passende sted til fotballbane. Laget fikk da gratis tomt til disposisjon. Denne ble opparbeidet og tatt i bruk samme år. Gjennombruddet for fotballen på Berger kom i 1929-30, da laget rykket opp og spilte i kl. A i Vestfold. 1933 står vel kanskje som den største sesongen i fotballlagets historie. Guttene gikk hen og ble kretsmestere i klasse A i Vestfold. Berger kom dette året til 2. runde i norgesmesterskapet.

*Ludvig Th. Berger på sine eldre dager.
(Foto: Berger historielag)*

I 1954 ble Berger Idrettslags Ungdomsgruppe startet. De avholdt såkalte klubbaf tener på Samhold en torsdag i måneden der det ble spilt 78-plater og danset til musikk som var populær på 1950-tallet.

Skisporten hadde i lang tid stått meget sentralt i laget, og i 1966 ble det tatt 112 premier ute i renn, derav tre kretsmesterskap.

Fra 1965 arrangerte laget sitt eget terrengløp, "Fjordløpet". Fra en sped start med 65 påmeldte, utviklet løpet seg til å bli Østlandets største terrengløp i aldersbestemte klasser med rekordoppslutning i 1976, der det var hele 457 påmeldte. I 1978 ble lagets nye lysløype til Blindevannet åpnet og i 1979 fikk endelig laget sitt klubbhus innviet.

Takker være velvillige grunneiere som familiene Jebsen, Dyr Dahl og Berg, fikk Berger IL bygget fotballbane, klubbhus, skibakker, lysløype og slalombakke. Slik kunne ulike idrettstilbud komme innbyggerne på Berger til gode. I de senere årene har det tradisjonsrike Blindevannet rundt/Høgås opp blitt arrangert hvert år i september

Berger Skytterlag

Berger Skytterlag ble stiftet i 1886. Den første formannen var Sjur Arne. Laget hadde bane på Hovet i Sande kommune, på høyden mellom Berger og Sandvika. Skytterhuset sto ved Hovsmyra med skytebane mot Borge (Borgen). Det var bare to hold, 100 alen og 200 alen. Det står å lese i Strømms Historie at "der også var en keglebane, og da en gårdbruker like ved hadde ølrett, var det ganske livlig på banen søndags ettermiddagen". Skytterbanen ble senere flyttet til Seterjordet og deretter til Naslebakken med skuddbanen over Nasledalen mot Ravnern med fire hold. Laget innstilte i 1920, og de fleste medlemmene gikk over i Svelvik og Strømm skytterlag. Formann i Berger Skytterlag gjennom en årrekke var Gustav Andersen, den siste var Karl Kolstad.

Berger Indremisjon

Indremisjonen var en frivillig kristen virksomhet, som ved forkynnelse og sosiale tiltak skulle utfylle kirkens arbeid. I Norge var haugianismen en forløper for indremisjonen, men idéen til det organiserte arbeidet kom fra Tyskland. Den første indremisjonsforeningen i Norge ble stiftet i Skien i

Fra Svelvik og Strømms skytterlags bane på Sand. (Foto: Berger historielag)

1853 av Gustav Adolph Lammers. Indremisjonen har alltid vært nært knyttet til Den norske kirke, men framstår som en uavhengig bevegelse.

På Berger ble det stiftet en indremisjonsforening få år etter at Berger Fabrik ble satt i drift, nemlig 10. mai 1886. Det første styret besto av fargerimester Ole Birkeland – formann Lars Alver, Edvard Alver, Theodor Refsnes og Mons Haugland. Møter ble de første årene holdt regelmessig én til to ganger i uken på Berger skole. Medlemstallet det første året var 56. På grunn av dissidentenes virksomhet på Berger på denne tiden, gikk medlemskapet ned noen år for så å ta seg opp igjen på 1890-tallet. I 1892 ble det holdt ikke mindre enn 120 møter.

Savnet av eget hus gjorde seg stadig sterkere gjeldende. I 1894 ble det besluttet å bygge et bedehus som sto ferdig og ble innviet 1. februar 1896. Huset var utstyrt med en stor sal, podium med orgel og en prekestol. Et par år etter gikk Berger Hedningemisjon inn som underavdeling, og søndagsskole opprettet med kjøpmann Marius Christensen som leder. Andre som fulgte var Hans Holtung og enda senere; "tante Asbjørg" – Asbjørg Larsen, som ledet i mange år. Søndagsskolen hadde også en egen musikkforening. Drivende krefter i Berger Indremisjon etter Ole Birkeland var Sjur Arne, Knut Haugland, Martin Birkeland og Konrad Haugland. Noen av de samme kreftene stiftet i 1888 en Ytre misjonsforening, med det formål å vekke og

oppretholde misjonsinteressen på stedet. Inntekter fra denne foreningens arbeid gikk til Det norske misjonsselskap. Den første formann var også her Ole Birkeland. "Pianoforeningen" ble også stiftet som en underavdeling i Indremisjonen. Denne foreningen hadde som formål å samle inn penger til innkjøp av et piano til Bedehuset.

Rundt 1950-70 arrangerte indremisjonen leirskole for barn fra byen. For å få til dette ble selve taket på bedehuset løftet, og man bygde tre soverom på loftet, med til sammen 36 senger, to og to i høyden. Alt bygget på dugnad. Noen senger var korte og tilpasset de minste. Bysbarna fikk oppleve sommerferie på Berger med bibelundervisning, lek, sang, båtturer, bading og ulike arrangementer. En stor dugnadsinnsats bidro til at det ble plass til flere grupper i løpet av sommeren. I 1988 var en epoke over, og indremisjonens virksomhet ble lagt ned.

Berger bedehus 1937. (Foto: Berger historielag)

Den første sjømannsmisjonen ble grunnlagt i Bergen i 1864 på initiativ fra presten Johann Cordt Harmens Storjohann under navnet "Foreningen til Evangeliets Forkyndelse for skandinaviske Sømænd i fremmede Havne". På Berger ble det stiftet og drevet en tilsvarende sjømannsmisjonsforening av de samme folkene som var aktive i Indremisjonen.

Betania

Grunnstenen til Betanias lokale ble lagt ned i 1896, og bygget sto ferdig tidlig våren 1897. Byggmester var Jens Kristoffersen fra Leina (se Årbok for Svelvik 2014 – "Tømmermannshjemmet i Leina"). Der står blant annet å lese at mange troende fra Bergenskanten flyttet til Berger og tok arbeide på fabrikkene. Mange av disse var lutheranere, og var med å reise Bedehuset. Det var konkurranse blant de ulike menighetene om medlemmer. Frikirken fra Drammen arrangerte møter på Berger på denne tiden. Blant arbeiderne og beboere på stedet var det var mange dissenterere, dvs. folk som hadde meldt seg ut av statskirken og søkte åndelige alternativer. Disse følte også på behovet for et samlingssted.

Fra tidlig på 1890-tallet hadde "Kristi Menighet" vært aktive rundt om i landet. Forsamlingshjemmet som lå ved Blindsand, fikk først navnet "Kristi Menighets lokale". I 1902 skiftet det navn til "Betania" og ble et tilholdssted "for all fri forkynnelse når denne var forankret i Guds ord". Under krigen ble lokalet et samlingssted for Pinsemenigheten, som holdt til her helt frem til 1980. "Berger kristne ungdomsklubb" ble startet opp av Åge Wang i denne senere perioden.

Voksendåp på Blindsandodden under krigen – i juli 1942. (Foto: Berger historielag)

Berger Mandskor autofotografert på gruppebilde i 1928. (Foto: Berger historielag)

Berger Mannskor

Korsang ble også dyrket på Berger, og Berger Mannskor ble stiftet i 1906. Den første dirigenten var Lars Hvidsten. Senere overtok Jørgen Røed taktstokken – og senere Jacob Holtung som også var dirigent i en periode. Det ble også opprettet et blanda kor under dirigent Jørgen Dyrdaahl i denne perioden. Senere ble Jacob Holtung dirigent det samme koret.

Blandakoret. Dirigent Jacob Holtung i midten

Sand sangkor

Sandskoret ble stiftet 4. desember 1946 med det formål "å oppelske sangen og skape hygge og gledet på stedet." Det første styret: Leif Johnsen, formann, Kåre Guneriussen, Harriet Moen og Martha Ådne. Korets dirigent i mange år var Knut Haugland.

Sand sangkor. (Foto: Berger historielag)

Foreningen Samhold

"Foreningen Samhold" ble en naturlig fortsettelse av "Berger Ynglinge-forening". Foreningens formål var: "Selskkelig og belærende underholdning, opplesning, diskusjon og foredrag". Foreningen Samhold ble stiftet i 1905 i musikkpaviljongen på Berger. Det første styret besto av Kristian Schubert Henriksen, formann og Anton Hansen, Magnus Nilsen senior, Nils Steffensen og O.J. Haugeland som styremedlemmer. Allerede året etter ble de reist et forsamlingslokale på 15 x 8m med støtte fra fabrikkeier Jens J. Jebesen. Lokalet var et ferdighus fra Strømmen Trævarefabrikk som for øvrig også leverte et stabbur på Berger gård, samt Jebsevillan ved Blindevannet.

Polonese fra en oppvisning, fremført av danseskolen på Samhold midt på 1950-tallet. (Foto: Berger historielag)

Medlemsmøtene ble holdt hver søndag ettermiddag i starten. I 1913 begynte man kinodrift, og det ble vist stumfilm fram til et lydfilmapparat ble anskaffet i 1931. Det var i en lang periode kinoforestilling hver onsdag og søndag. Severin Hansen og Ingvald Bingen fungerte som kinomaskinister i over 30 år og siden tok Torbjørn Hansen over denne oppgaven. Foreningen ytet i mange år støtte til syke og trengende på Berger. Ludvig Th. Berger var deres forretningsfører i over 20 år. Det ble også arrangert gratis juletreffester for barna.

Samholds lokaler ble et samlingssted for flere foreninger og var et naturlig sted for arrangementer som konserter, dansetilstelninger, revyer, basarer og danseskole. Ragnar Pedersen var primus motor for revyforestillinger under krigen. Juletreffester, nyttårsfester og andre selskapheter fortsatte i lokalene til langt ut på 1980-tallet.

En teatergruppe som ble dannet tidlig på 1900-tallet. Bak f.v.: Rudolf Henning, Anna Bystrom, Erik Bergman, Andreas Iversen, Ester Høien, Sigvart Haugland. Foran f.v.: Peder Åre, Mons Lien, Olava Strøm, Jone (?). (Foto: Berger historielag)

Avholdslosjen Zoar

I 1886 ble den første avholdslosjen i distriktet, "Broderforeningen", stiftet i Svelvik. Berger skulle etterhvert også få sin egen – og avholdslosjen "Zoar", stiftet i 1890-årene. Grunnlegger og primus motor var den kjente avholdsforkjemper og maler H.M. Hansen som ble kalt "Hans Majestet" på folke-munne. Da denne losjen gikk inn etter mange års virke, ble nok en losje ved navn "Bergfoss" stiftet. Ledere her, foruten H.M. Hansen, var Petter Sand og Andreas Iversen. Etter H. M. Hansens bortgang, var det ingen som brant tilstrekkelig for dette arbeidet.

Berger Husmorlag

Svelvik fikk husmorlag i slutten av 1920, og da fru Guri Mo, gift med dr. Mo, var leder på 1930-tallet, ønsket hun å starte flere avdelinger. Hun tok kontakt med fru Martha Klæboe, gift med fabrikkbestyrer Rolf Klæboe på Berger. Hun tok videre kontakt med Maja Terjesen, Gunvor Jebsen,

Et gruppebilde med medlemmer av avholdslosjen Zoar. H.M. Hansen ytterst til høyre.

(Foto: Berger historielag)

Urania Meyer Hansen og Magda Kjeseth som alle var villige til å sitte i styret, og fra 1938 var Berger Husmorlag i gang. Møter ble avholdt i et lokale hos manufakturhandler Jørgen Røed.

En av hovedsakene til Husmorlaget i starten var å få innlagt vann i alle hus. En annen høyt prioritert sak var søppeltømming. Folk hadde hittil kastet søppel rett ved husene, men nå organiserte man å samle søppelet som ble hentet av Sander Solberg – som hadde fått oppgaven på oppdrag fra av fabrikkeier Jebsen. Husmorlaget tok også initiativ til å etablere en Helse-stasjon på Stranda (nå Bergerbukta). Her startet man en av Norges første barnekontroller (den første var i Vestfossen), og dr. Smith kom jevnlig fra Drammen. Doktoren ble lønnet av Husmorlaget i mange år, inntil kommunen overtok ansvaret.

Etter krigen tok Husmorlaget også initiativ til å få innført en ordning med husmorvikar for syke mødre som ikke var i stand til å passe sine barn og ivareta pliktene hjemme. Mannen måtte jo gå på fabrikken. Kommunen ansatte da en husmorvikar som dekket Berger og Sand.

Berger husmorlag foran Berger gård 1958: I midten foran: fru Gunvor Jebsen. Ellers ser man bl.a. Ellen Werner, Helga Sørensen, Urania Meyer Hansen, fru Klæbøe, Marie Haugland, Klara Tørsteinsen, fru Weman, fru Bonden, Gullborg Solberg, Rakel Damm, Edith Rolland, fru Hansen og fru Eastwood. (Foto: Berger Museum)

Husmorlaget startet også en arbeidsstue på 1950-tallet, hvor jentene kunne få lære å sy. Lærere her var Marit Solberg og Annie Holberg. Videre tok de initiativ til å få lekeapparater i Parken. Disse ble laget av smeden på fabrikken, Torbjørn Hansen, tidlig på 1950-tallet, og de fleste står der fortsatt.

Sands Vel

Sands Vel ble stiftet 27. april 1952, og snaue to år senere ble det planlagt å bygge eget lokale. Kontrakt ble undertegnet i 1954 og det ble gjort innkjøp av en tyskerbrakke på 640 m² som sto på Ullevål i Oslo. Kjøpesummen var på 10 000 kroner. Brakken ble revet av velets egne folk og fraktet til Sand. Grunnarbeider ble satt i gang sommeren 1955. Første etasje med liten sal, kjøkken, garderober, toaletter, vedskjul og hall med oppgang til andre etasje ble tatt i bruk i 1958. Hele bygget sto ferdig våren 1962, samme år som foreningen kunne feire 10 års jubileum. Bygget ble kalt "Snippen"

Revy på Snippen (Foto: Odd Omdal)

og ble flittig brukt til møter, dåp, konfirmasjon, bryllup og juletefester. På 1960-tallet ble det også arrangert ungdomsfester på lørdagskveldene om sommeren. Dette populære arrangement hvor det kunne komme opp mot 1000 betalende.

Fra 1972 og til langt ut på 80 tallet ble det arrangert "drive in bingo" elleve fredager hver sommer, dette var også noe som trakk mye folk. Det kunne være så mye som 250 biler og et sted mellom 600 og 700 mennesker hver fredag. Etter hvert avtok foreningsaktiviteten. Lokalet ble leid ut til ulike formål noen år, men da det ikke lenger var grunnlag for å starte opp foreningsaktivitet igjen, ble lokalet overført til grunneier i 2017.

Berger Museumsforening/Historielag

Den 14. mai 1996 ble Berger Museumsforening stiftet etter initiativ fra Finn Bingen. Han ble valg til leder av styret, hvor han satt sammen med Jørg Jebsen, Arvid Hanssen og Hilde Lærum. Dette var starten på et godt samarbeid som bl.a. førte til etableringen av det første Berger Museum i Fossekleiva. Det første Berger Museum ble åpnet sommeren 1997. Dette

skjedde etter store utfordringer, spesielt med hensyn til kjøp av lokaler, men finansieringen kommer etter hvert på plass etter mye velvilje fra bank og kommune.

I 1996 ble også Nord-Jarlsbergmuseene etablert, og det ble starten på et langt og nært samarbeid med administrasjonen i Nord-Jarlsbergmuseene og Vestfoldmuseene. Det "nye" Berger Museum ble nå bygget opp som et nasjonalt tekstilmuseum i lokalene kalt "Tyskland" i Fossekleiva og åpnet i 2015. Berger Historielag het "Berger Museumsforening" fram til 2016, da Vestfoldmuseene overtok driften. Det ble da naturlig å skifte navn. Historielaget begynte å fokusere mer på formidling av kulturhistorien for hele Berger samfunnet. Berger Historielags formål:

Formidle lokalhistorie og lokal kunnskap om og fra Berger.

Innhente og samle historier, lokalkunnskap, samt bilder om og fra Berger
Bidra til at innbyggerne og andre blir kjent med Bergers historie.

Gi lokale opplevelser i samarbeid med innbyggere og andre.

Berger Kirkes Venner

Berger Kirkes Venner (BKV) er en venneforening som ble dannet i august 2011 etter initiativ fra en utflyttet Bergerjente, Aina Runningen (født Bingen). Bakgrunnen var at Berger kirke og bårhuset hadde forfalt og var i svært dårlig forfatning.

Det ble et stort engasjement for å ta vare på kirken, bårhuset og kirkegården. I tillegg til å bli medlemmer av BKV, ga mange pengegaver som var nødvendig for å gjennomføre arbeidet med restaureringen. Mange kreative tiltak bidro til å reise midler. Kunstner Runi Langum donerte det grafiske trykket "Bergers Maria" som ble solgt, og foreningen fikk også pengestøtte fra foreningen "Samhold" som tidligere hadde blitt oppløst. Julekonsert er blitt avholdt siden 2011 har blitt en årlig tradisjon.

Under ledelse av Thor Arne Gabrielsen og med et meget aktivt styre, har BKV pr. 30. september 2022 gjennomført 2698 dugnadstimer og overført over 2.1 mill. kroner til Svelvik/Drammen Menighet til dekning av arbeid utført av innleid arbeidskraft.

Berger Kirkes Venner har gjennom flere år nedlagt et enormt arbeid med å ta vare på kirkebygget, bårhuset og kirkegården. Kirken er et av de viktigste av mange kulturminner på Berger og er nå i meget god forfatning takket være arbeidet som er gjennomført, delvis på dugnad og takket være midler som har blitt samlet inn av foreningen.

Berger kirke – altertavle malt av Axel Revold (Foto: Bodil Haavik)

Berger Vel

BergerVel er en interesseorganisasjon for beboere på 3075 Berger. Den ble først dannet på 80-tallet og var engasjert i ulike prosjekter. Senere ble det svært liten aktivitet i foreningen, men i 2020 oppsto foreningen igjen under navnet Nedre BergerVel.

Bergeråsen Velforening

Bergeråsen er et boområde på Berger. Det ble bygget ut som et boligområde for barnefamilier i 1971–72. Det består av to felt, et øvre og et nedre, med totalt 220 boenheter i forskjellige størrelser. En velforening ble stiftet 19. mars 1971.

*Berger kirke, slik den fremstår i dag.
(Foto: Harald L. Hansen)*

Berger Båtforening

Berger Båtforening ble stiftet så tidlig som i 1936. For tiden leier båtforeningen havna på Berger av Berger Gård, og står for all drift og utleie av plasser.

Dette var et forsøk på å vise det rike foreningslivet som vokste fram på Berger etter industrietablering. Det fleste, større foreningene har blitt omtalt, men det er sikkert foreninger som ikke har kommet med. Dersom du som leser har opplysninger om flere foreninger, vil Berger Historielag gjerne høre fra deg.

KILDER:

Strømms historie: Sigfred L. Eier
Mitt Berger: Åslaug Klæboe Svenkerud
Berger Historielag
Berger Skolekorps: Wenche Jebsen Berg
Berger Idrettslag: Jubileumshefte
Betania: Bodil Flågan
Teatergruppa: Odmund Larsen
Sands Vel: Hugo Røed

Harald L. Hansen (f. 1947) er født og oppvokst på Berger. Han flyttet fra stedet i 1967, da han jobbet en periode i norsk- og internasjonal shipping, men flyttet tilbake til barndomshjemmet i 1997. Han er utdannet siviløkonom og i dag pensjonist. Hansen er styremedlem i Berger Historielag og har vært medlem av årbokkomitéen siden starten.